

สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการจำเป็นในการนิเทศ
เชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษา

**A Study on the Current Situation, Problems and Needs
Assessment for Participatory Action Supervision to Promote
the School Internal Quality Assurance in Primary Educational
Service Area**

คัทฉรินทร์ มหาวงศ์¹, สุนีย์ เงินยวง², สมศักดิ์ ภูวิภาดาวรรณ³, เกียรติสุดา ศรีสุข⁴
Katcharin Mahawong¹, Sunee Nguenyung², Somsak Phuvipadawat³,
Kiatisuda Srisuk⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ
จำเป็นในการนิเทศเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน
326 คน และครูที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 342 คน กำหนดกลุ่ม
ตัวอย่าง โดยใช้ตารางถ่าย เชียงฉิ่ง ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่ง
ชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความ
ต้องการในการนิเทศด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นแบบมาตราส่วน
ประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ค่าสถิติทดสอบที เทคนิค

¹ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาการวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

^{2,3,4} อาจารย์ภาควิชาประเมินผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

¹ Ph.D. Candidate, Department of Research and Development in Education, Faculty of Education, ChiangMai University.

^{2,3,4} Lecturer, Department of Educational Evaluation and Research, ChiangMai University.

Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}) และเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นจำแนกตามตำแหน่งและขนาดโรงเรียน โดยใช้สถิติ Mann-Whitney U-test และ Kruskal Wallis

ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 5 ด้าน สภาพปัจจุบันมีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน มีสภาพที่ต้องการอยู่ในระดับมากทุกด้าน และมีสภาพปัญหาในทุกๆ ด้าน เนื่องจากสภาพที่ต้องการมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าสภาพปัจจุบันในทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ ด้านติดตามและวิเคราะห์ผลการนิเทศ รองลงมาคือ ด้านการออกแบบวางแผนการนิเทศ ด้านปฏิบัติการนิเทศ ตามลำดับ ผู้บริหารและครูมีความต้องการจำเป็นในการนิเทศเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้บริหารและครูในโรงเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง มีความต้องการจำเป็นแตกต่างจากโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีความต้องการจำเป็นไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : ความต้องการจำเป็น การนิเทศเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

Abstract

The objective of this study was to investigate the current situation, problems and needs assessment for participatory action supervision to promote the school internal quality assurance in the Office of Primary Educational Service Area. The samples of the study included 326 school administrators and 342 teachers who were responsible for the school internal quality assurance. The table of Tay Chiangchee was applied for limiting the samples with the validity of 95%. Moreover, they were selected by Stratified sampling by region. The data collection was done by distributing the 5 –rating scale questionnaire on the current situation, problems and needs assessment for participatory action supervision to promote the school internal quality assurance. The data was analyzed by the basic statistics, t-test, the techniques of Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}), Mann-Whitney U-test and Kruskal Wallis

The study revealed that the five aspects of participatory action supervision to promote the school internal quality assurance as the current situation was rated as moderate level in all aspects. The problems are in all aspects because the needs had the higher level than the current situation with the statistical significance level of .01. The highest aspects of needs assessment were follow-up and supervisory analysis, supervisory plan, supervisory practice, respectively. The school administrators and teachers had the needs assessment for participatory action supervision to promote the school internal quality assurance had the statistically different significance at 0.1. The school administrators and teachers in small sized schools and moderate sized school had the needs assessment differed from large sized schools with the statistically different significance. As the small sized schools and moderate sized schools, large sized schools and extra-large sized schools had no difference of needs assessment.

Keywords : Needs assessment , participatory action supervision , school internal quality assurance

บทนำ

การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกลไกสำคัญที่สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง เพราะเป็นระบบที่สร้างความมั่นใจ(Assure) ว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานที่กำหนด ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรและสังคมต้องการ (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2553 : 2) แต่ในรอบทศวรรษที่ผ่านมา (พ.ศ.2542-2551) ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายังไม่เข้มแข็ง

สถานศึกษาไม่ได้สร้างระบบคุณภาพให้เกิดอย่างจริงจัง มุ่งเน้นการปรับปรุงเพื่อให้ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกเท่านั้น (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2554 : 1) สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง พ.ศ 2552-2559 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553 : 92) ได้สรุปไว้ว่า สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการประกันคุณภาพภายใน และยังไม่ได้นำบูรณาการเรื่องการประกันคุณภาพภายใน เข้าสู่การบริหารงานภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง รวมทั้งการส่งเสริมให้ครู

อาจารย์และบุคลากรภายในสถานศึกษา ปฏิบัติงานภายใต้ ระบบการประกันคุณภาพเพื่อการปฏิบัติงานปกติ

จากสภาพปัญหาดังกล่าวมาข้างต้น ได้มีงานวิจัยหลายๆ งานวิจัย เช่น ผดุง ยาละ (2552) สำนักทดสอบทางการศึกษา (2555) และสุตาวดี จตุรงค์วานิช (2555) ได้ให้ข้อเสนอแนะที่ตรงกันว่า แนวทางแก้ไขปัญหาการประกันคุณภาพภายในอย่างหนึ่งคือ การนิเทศการศึกษา ซึ่งการนิเทศการศึกษาคือ เป็นกระบวนการหนึ่งที่จะช่วยเหลือและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และการปฏิบัติงานของผู้บริหาร ครูและผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้ส่งผลถึงคุณภาพของผู้เรียน และคุณภาพของการศึกษาเป็นสำคัญ และก่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน (วัชราน เล่าเรียนดี, 2553 : 28) นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษาของนักการศึกษาหลายๆ ท่าน เช่น กระบวนการนิเทศของ แฮริส (Harris, 1985) กระบวนการนิเทศของ Allen (อ้างใน สัจด์ อุทรานันท์, 2530 : 76) กระบวนการนิเทศของสัจด์ อุทรานันท์ (2530) กระบวนการนิเทศของ Glatthorn (1984) และ กระบวนการนิเทศของ Glickman and other (1995) ร่วมกับการใช้หลักการดำเนินงานตามวงจรเดมมิ่ง (PDCA) และหลักการมีส่วนร่วมระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ สรุปเป็น กระบวนการนิเทศเชิงปฏิบัติการแบบ มี

ส่วนร่วม จำนวน 5 ขั้นตอน คือ ขั้นประเมินสภาพการทำงาน ขั้นออกแบบวางแผนการนิเทศ ขั้นปฏิบัติการนิเทศ ขั้นวิเคราะห์และติดตามผล และขั้นประเมินผล สรุปและปรับปรุงแก้ไข โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้เป็นระบบและมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งกระบวนการนิเทศดังกล่าว สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง (Fumer and Flankin, 1982 : 331 อ้างอิงใน สัจด์ อุทรานันท์, 2530 : 46) ที่กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงาน จะมีส่วนช่วยให้การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ง่ายขึ้น และการมีส่วนร่วมในแต่ละเรื่องจะเป็นการสร้างแรงจูงใจและเสริมแรงในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานหรือทีมงาน (จารุพงศ์ พลเดช, 2546, หน้า 13)

จากประโยชน์ ความสำคัญ และสภาพปัญหาของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และแนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาในลักษณะเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาว่า สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการจำเป็นการนิเทศเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการประกันคุณภาพภายใน เป็นอย่างไร ซึ่งผลการศึกษานำมาเสนอเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อหารูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมการ

ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการจำเป็น ในการนิเทศเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นในการนิเทศเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำแนกตามตำแหน่งและขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 28,555 คน ครูที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 28,555 คน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 28,555 แห่ง

2. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย ในครั้งนี้ คือ กระบวนการนิเทศเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ที่ผู้วิจัยสังเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จำนวน 5 ด้าน คือ

- 1) ด้านการประเมินสภาพการทำงาน
- 2) ด้านการออกแบบวางแผนการนิเทศ
- 3) ด้านปฏิบัติการนิเทศ 4) ด้านติดตามผลและวิเคราะห์ผล 5) ด้านประเมินผลปรับปรุงและพัฒนา

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยตัวแปรต้น ได้แก่ ตำแหน่งและขนาดของโรงเรียนตัวแปรตาม ได้แก่ ความต้องการจำเป็นในการนิเทศเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา จากโรงเรียนจำนวน 379 โรงเรียน จำนวน 758 คน เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 379 คน และครูที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 379 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง ต่าย เชียงฉี (อ้างในเกียรติสุดา ศรีสุข, 2552, หน้า 80) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ

ในการนิเทศเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อส่งเสริมการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตรา ส่วนประมาณค่า (Likert Scale) 5 ระดับ จำนวน 54 ข้อ ตรวจสอบความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 ท่าน โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ .67-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้ง ฉบับเท่ากับ .99

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงโรงเรียน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือ ในการเก็บข้อมูลและส่งแบบสอบถามคืน ให้แก่ผู้วิจัยทางไปรษณีย์

2. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถาม ตอบกลับประมาณร้อยละ 88.13 ของ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง รวมได้รับ แบบสอบถามทั้งหมด 668 ฉบับแยกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 326 ฉบับ และ ครูที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพ การศึกษาจำนวน 342 ฉบับ

3. สรุปผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นผู้บริหาร ร้อยละ 48.80 เป็นครู ร้อย ละ 51.20 และอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก มากที่สุด คือ ร้อยละ 48.35 รองลงมาคือ อยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง ร้อยละ 45.66 โรงเรียนขนาดใหญ่ ร้อยละ 2.69 และ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ร้อยละ 3.29

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้มา วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพ ปัจจุบัน สภาพที่ต้องการในการนิเทศเชิง ปฏิบัติการแบบ มีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริม การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน

2. วิเคราะห์สภาพปัญหาโดย การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ย ของสภาพที่ต้องการและสภาพที่เป็นจริง ด้วยการทดสอบค่า t (t-test) แบบ Paired-samples

3. เรียงลำดับความต้องการ จำเป็นจากมากไปหาน้อย โดยวิธี Modified Priority Needs Index (PNI_{modified})

4. เปรียบเทียบความแตกต่าง ความต้องการจำเป็นจำแนกตามตำแหน่ง ด้วยค่าสถิติ Mann-Whitney U-test แบบ 2 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกันและ เปรียบเทียบความแตกต่างความต้องการ จำเป็นจำแนกตามขนาดโรงเรียน ด้วย ค่าสถิติ Kruskal Wallis และทำการ ทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยค่าสถิติ Mann-Whitney U-test แบบ 2 กลุ่ม ตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน

ผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการจำเป็น ในการนิเทศ

เชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ตาราง 1 สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการจำเป็น ในการนิเทศเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำแนกตามประเด็นหลัก

กระบวนการนิเทศ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่ต้องการ			t-test	PNI _{modified}	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ			
1.การประเมินสภาพการทำงาน	3.216	.825	ปานกลาง	4.386	.689	มาก	31.039**	0.364	5
2.การออกแบบวางแผนการนิเทศ	3.054	.880	ปานกลาง	4.383	.587	มาก	36.372**	0.435	2
3.ปฏิบัติการนิเทศ	3.085	.917	ปานกลาง	4.355	.614	มาก	34.528**	0.412	3
4. ติดตามผลและวิเคราะห์ผลการนิเทศ	3.022	.927	ปานกลาง	4.384	.628	มาก	34.071**	0.451	1
5.ประเมินผล ปรับปรุงและพัฒนา	3.154	.941	ปานกลาง	4.409	.598	มาก	31.603**	0.398	4
รวม	3.107	.841	ปานกลาง	4.384	.563	มาก	36.212**		

**p < .01

จากตาราง 1 พบว่า สภาพปัจจุบันมีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน มีสภาพที่ต้องการอยู่ในระดับมากทุกด้านและมีสภาพปัญหาในทุกด้าน เนื่องจากสภาพที่ต้องการมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าสภาพปัจจุบันในทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ ด้านติดตามและวิเคราะห์ผลการนิเทศ

(PNI_{modified} =.451) รองลงมาคือ ด้านการออกแบบวางแผนการนิเทศ (PNI_{modified} =.435) และด้านปฏิบัติการนิเทศ (PNI_{modified} =.412) ตามลำดับ

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็น 5 ลำดับแรกของความต้องการจำเป็นในการทำงานร่วมกันระหว่างศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารและครู ในแต่ละด้าน นำเสนอ ดังนี้

ตาราง 2 ค่า $PNI_{modified}$ ด้านประเมินสภาพการทำงาน

ลำดับที่	รายการ	$PNI_{modified}$
1	ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างการดำเนินงานของสถานศึกษากับแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา	.405
2	ประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	.387
3	ตรวจสอบความสอดคล้องของแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษากับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	.385
4	ตรวจสอบความถูกต้อง ครบคลุมของการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษากับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	.376
5	ตรวจสอบความถูกต้องของการดำเนินการติดตามตรวจสอบ การปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	.372

จากตาราง 2 พบว่า ผู้บริหารและครูมีความต้องการจำเป็นในเรื่อง ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารและครู ร่วมกันตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างการดำเนินงานของสถานศึกษากับแผนพัฒนาการศึกษาของ

สถานศึกษา มากที่สุด ($PNI_{modified} = .405$) รองลงมาคือ ร่วมกันประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($PNI_{modified} = .387$)

ตาราง 3 ค่า $PNI_{modified}$ ด้านวางแผนการนิเทศ

ลำดับที่	รายการ	$PNI_{modified}$
1	กำหนดวิธีการนิเทศ	0.480
2	กำหนดผลสำเร็จที่จะได้รับจากการนิเทศ	0.450
3	สร้างแบบประเมินผลการนิเทศแต่ละครั้ง	0.447
4	วางแผนการประเมินผลการนิเทศ	0.441
5	กำหนดวิธีการประเมินผลการนิเทศแต่ละครั้ง	0.438

จากตาราง 3 พบว่า ผู้บริหาร และครูมีความต้องการจำเป็นในเรื่อง ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารและครู ร่วมกันกำหนด

วิธีการนิเทศ ($PNI_{modified} = .480$) รองลงมา คือ ร่วมกันกำหนดผลสำเร็จที่จะได้รับการนิเทศ ($PNI_{modified} = .450$)

ตาราง 4 ค่า $PNI_{modified}$ ด้านปฏิบัติการนิเทศ

ลำดับที่	รายการ	$PNI_{modified}$
1	ทบทวนวิธีการนิเทศทุกครั้ง	0.446
2	ให้ข้อมูลย้อนกลับหลังการนิเทศทุกครั้ง	0.440
3	บันทึกข้อมูล ร่องรอย หลักฐาน วิธีดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน และ ปัญหาอุปสรรค จากการนิเทศทุกครั้ง	0.427
4	มีการประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกันทั้งศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารและครู เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	0.426
5	ลักษณะการนิเทศเป็นการลงมือปฏิบัติจริง ในการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครูและศึกษานิเทศก์	0.423

จากตาราง 4 พบว่า ผู้บริหาร และครูมีความต้องการจำเป็น ในเรื่อง ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารและครู ร่วมกัน ทบทวนวิธีการนิเทศทุกครั้ง ($PNI_{modified}$

=.446) รองลงมาคือ ร่วมกัน ให้ข้อมูลย้อนกลับหลังการนิเทศทุกครั้ง ($PNI_{modified} = .440$)

ตาราง 5 ค่า $PNI_{modified}$ ด้านติดตามผลและวิเคราะห์ผลการนิเทศ

ลำดับที่	รายการ	$PNI_{modified}$
1	กำหนดวิธีการในการติดตามผลการนิเทศ	0.481
2	กำหนดระยะเวลาติดตามผลการนิเทศ อย่างต่อเนื่อง	0.472
3	กำหนดวิธีวิเคราะห์ข้อมูลจากการนิเทศอย่างชัดเจน	0.456
4	ลงมือปฏิบัติแก้ปัญหาที่เกิดจากการนิเทศ	0.453
5	เสนอวิธีการและทางเลือกใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหาจากการนิเทศ และ พัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้น	0.449

จากตาราง 5 พบว่า ผู้บริหารและครูมีความต้องการจำเป็นในเรื่องศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารและครู ร่วมกันกำหนดวิธีการในการติดตามผลการนิเทศ

มากที่สุด ($PNI_{modified} = .481$) รองลงมา ร่วมกันกำหนดระยะเวลาติดตามผลการนิเทศอย่างต่อเนื่อง ($PNI_{modified} = .472$)

ตาราง 6 ค่า $PNI_{modified}$ ด้านประเมินผล ปรับปรุงและพัฒนา

ลำดับที่	รายการ	$PNI_{modified}$
1	แสดงความคิดเห็นและอภิปรายเกี่ยวกับข้อมูลจากการนิเทศ	0.442
2	ประเมินผลการนิเทศแต่ละครั้ง	0.441
3	อภิปรายและสรุปผลการนิเทศ เปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมินผลการนิเทศที่กำหนดไว้	0.425
4	จัดทำระบบรายงานผลการนิเทศที่เข้าใจง่าย ถูกต้องและเป็นรูปธรรม	0.411
5	จัดทำรายงานสรุปผลการนิเทศ ทุกครั้ง	0.409

จากตาราง 6 พบว่า ผู้บริหารและครูมีความต้องการจำเป็นในเรื่องศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารและครู ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและแสดงออกเกี่ยวกับข้อมูลจากการนิเทศ มากที่สุด ($PNI_{modified} = .442$) รองลงมาคือ ร่วมกันประเมินผลการนิเทศแต่ละครั้ง ($PNI_{modified} = .441$)

3. การเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นในการนิเทศเชิงปฏิบัติการ

แบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่งและขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน โดยมีการทดสอบการแจกแจงของข้อมูล (Tests of Normality) ดังนี้

H_0 : ข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติ

H_1 : ข้อมูลมีการแจกแจงไม่ปกติ

ตาราง 7 ผลการทดสอบการแจกแจงของข้อมูล (Tests of Normality) จำแนกตามตำแหน่งและขนาดโรงเรียน

สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม		Kolmogorov-Smirnov		
		Statistic	df	Sig
ตำแหน่ง	ผู้บริหารโรงเรียน	.253	326	.000
	ครู	.322	342	.000
ขนาดโรงเรียน	ขนาดเล็ก	.248	323	.000
	ขนาดกลาง	.294	305	.000
	ขนาดใหญ่	.411	18	.000
	ขนาดใหญ่พิเศษ	.273	22	.000

จากตาราง 7 ผลการทดสอบการแจกแจงของข้อมูล (Tests of Normality) จำแนกตามตำแหน่งและขนาดโรงเรียน พบว่า มีค่า Significance = .000 ทุกรายการ แสดงว่าปฏิเสธ H_0 ยอมรับ H_1 นั่นคือ ข้อมูลมีการแจกแจง

ไม่ปกติ จึงทำการวิเคราะห์ข้อมูล แบบ One-way Analysis of Variance by Non-Parametric Method โดยใช้สถิติ Mann-Whitney U-test และ สถิติ Kruskal Wallis

ตาราง 8 ผลการเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นในการนิเทศเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง

ตำแหน่ง	Mean	Mean Rank	n	Mann-Whitney U value	Mann-Whitney U prob
ผู้บริหารโรงเรียน	.653	374.90	326	42575.000	.000
ครู	.515	295.99	342		

จากตาราง 8 ผลการเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นในการนิเทศเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อ

ส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ผู้บริหารและครู มีความต้องการจำเป็นใน

การนิเทศเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม
เพื่อส่งเสริมการประกันคุณภาพภายใน

สถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 9 ผลการเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นในการนิเทศเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	Mean	Mean Rank	n	Kruskal Wallis value	Kruskal Wallis U prob
เล็ก	.638	327.89	323	14.163	.003
กลาง	.501	326.90	305		
ใหญ่	1.022	442.47	18		
ใหญ่พิเศษ	.532	448.48	22		

จาก ตาราง 9 ผลการเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นในการนิเทศเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียนพบว่า ผู้บริหารและครูในโรงเรียนที่มี

ขนาดแตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ มีความต้องการจำเป็นในการนิเทศเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 10 ผลการเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นในการนิเทศเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจำแนกตามขนาดโรงเรียนเป็นรายคู่

ขนาดโรงเรียน	เล็ก	กลาง	ใหญ่	ใหญ่พิเศษ
เล็ก	-	.979	.017*	.014*
กลาง		-	.011*	.001**
ใหญ่			-	.946
ใหญ่พิเศษ				-

* p< .05, ** p< .01

จากตาราง 10 ผลการเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นในการนิเทศเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจำแนกตามขนาดโรงเรียนเป็นรายคู่ พบว่า ผู้บริหารและครูในโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ โรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความต้องการจำเป็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ส่วนผู้บริหารและครูในโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความต้องการจำเป็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนผู้บริหารและครูโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลางโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความต้องการจำเป็นไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากสรุปผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันในการนิเทศเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า มีการดำเนินการทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน มีสภาพความความต้องการในระดับมากทุกด้าน และมีสภาพปัญหาในทุกๆ ด้าน

ทั้งนี้เนื่องจากสภาพความต้องการสูงกว่าสภาพปัจจุบันทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน นั้นแสดงว่าปัจจุบัน ผู้บริหารและครูมีความต้องการการนิเทศเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในทุกๆ ด้าน ผู้บริหารและครูมีความต้องการการนิเทศที่ศึกษานิเทศก์ผู้บริหารและครูประสานสัมพันธ์ ร่วมมือกันในทุกด้านเพื่อพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อความเข้าใจที่ตรงกัน มีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นการนิเทศแบบกัลยาณมิตร ซึ่งสอดคล้องกับหลักการการนิเทศการศึกษา ของฟรานเซท (Franseth, 1962 อ้างใน วีระศักดิ์ ชมภูคำ, 2550 : 16) ที่กล่าวไว้ว่า การนิเทศจะให้ผลสูงที่สุดก็ต่อเมื่อ การนิเทศนั้น ตั้งอยู่บนจุดมุ่งหมายที่แน่นอน ซึ่งได้ตกลงพิจารณาาร่วมกันโดยคณะครูและคณะนิเทศ และสอดคล้องกับ วัชราน เล่าเรียนดี (2553 : 28) ที่สรุปว่า การนิเทศ เป็นความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่าย ทุกคนที่เกี่ยวข้อง เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน และเมื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็นพบว่า ด้านที่มีความต้องการมากที่สุด คือ ด้านติดตามและวิเคราะห์ผลการนิเทศ และเมื่อพิจารณาลำดับความต้องการจำเป็นในรายละเอียดในด้านการติดตามและวิเคราะห์ผลการนิเทศ จะพบว่า ข้อรายการที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ ศึกษานิเทศก์

ผู้บริหารและครูร่วมกันกำหนดวิธีการติดตามผลการนิเทศ รองลงมาคือ ร่วมกันกำหนดระยะเวลาติดตามผลการนิเทศอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิกัญจน์ โพธิลังกา (2555 : 93) ที่ผลการวิจัยพบว่า ในการดำเนินการนิเทศด้าน การติดตามและประเมินผลการนิเทศ รายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การติดตามและนิเทศภายในเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เนื่องจาก ในการนิเทศของส่วนใหญ่จะเป็นการนิเทศ ที่ไม่ต่อเนื่อง ขาดการติดตามผลและไม่นำผลการนิเทศมาวิเคราะห์ เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาต่อไป แต่เมื่อพิจารณาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ในทุกๆ ด้าน พบว่ามีค่าสูงมากและ แต่ละด้านมีค่าไม่แตกต่างกันมากนัก นั่นก็แสดงว่า ผู้บริหารและครูมีความต้องการจำเป็นในการนิเทศเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในทุกๆ ด้าน ซึ่งตามหลักการนิเทศที่ดีต้องทำงานเป็นกระบวนการ มีการทำงานเป็นขั้นตอน มีความต่อเนื่องไม่หยุดนิ่งและมีปฏิสัมพันธ์กัน (สงัด อุทรานันท์, 2530 : 116)

2. ผลการเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นของผู้บริหารและครูพบว่า ผู้บริหารและครูมีความต้องการจำเป็นที่แตกต่างกัน โดยผู้บริหารมีความต้องการจำเป็นมากกว่าครู ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจาก งานนิเทศการศึกษาเป็นหน้าที่หนึ่งของผู้บริหารสถานศึกษา จึงทำให้ผู้บริหารเห็นความสำคัญและ

ความจำเป็นของการนิเทศมากกว่าครูผู้สอน การนิเทศ ที่เป็นลักษณะการทำงานที่ร่วมกัน ทั้งผู้บริหารศึกษานิเทศก์ และครู ก็จะเป็นการแบ่งเบาภาระในการนิเทศของผู้บริหาร และช่วยเหลือสนับสนุนในการบริหารจัดการโรงเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ชารี มณีศรี (2538 : 52) ที่กล่าวไว้ว่า ในทางปฏิบัติจริงครูใหญ่หรืออาจารย์ใหญ่ในโรงเรียน ทำหน้าที่เป็นทั้งผู้บริหารและผู้นิเทศด้วย แต่เมื่อใดสวมบทบาทเป็นผู้บริหารและเมื่อใดเป็นศึกษานิเทศก์ ขึ้นอยู่กับความมุ่งหมายเจตนารมณ์ในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ยังเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา เป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบ มีคุณภาพตามมาตรฐาน (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2554 : 2) ซึ่งผู้บริหารจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการ เพื่อจะนำความรู้นั้นไปถ่ายทอดให้กับครู หรือโน้มน้าวให้ครูเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพภายใน เพื่อให้โรงเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด และเมื่อการเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นของผู้บริหารและครูในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง มีความต้องการ

แตกต่างจากโรงเรียนขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ และเมื่อพิจารณาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น พบว่าโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด และโรงเรียนขนาดเล็กมีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด ทั้งนี้ อาจจะเนื่องมาจาก โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความพร้อมในหลายๆ ด้าน ทั้งด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และบุคลากร และผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม(พ.ศ.2554-2558) พบว่าโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีส่วนได้รับการรับรองมาตรฐานสูงสุด รองลงมาคือ โรงเรียนขนาดใหญ่นขนาดกลาง และ ขนาดเล็ก ตามลำดับ(สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2556 : 22) จึงทำให้การนิเทศ ติดตาม ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีน้อยกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก นอกจากนี้โรงเรียนขนาดเล็กมีบุคลากรน้อย บุคลากรคนเดียวรับผิดชอบหลายงาน จึงอาจจะทำให้รู้สึกว่าการนิเทศบ่อยครั้งกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษที่มีครูจำนวนมาก ครูแต่ละคนรับผิดชอบงานเฉพาะด้าน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารและครูมีความต้องการจำเป็นในการนิเทศเชิงปฏิบัติการแบบส่วนร่วม

ดังนั้นศึกษานิเทศก์ควรมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการนิเทศ เป็นการนิเทศเชิงปฏิบัติการ โดยการมีส่วนร่วมของศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารและครู โดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้เป็นระบบและมีคุณภาพตามที่มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษากำหนด

1.2 จากผลการวิจัย พบว่าผู้บริหารและครู ในโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ มีความต้องการในการนิเทศเชิงปฏิบัติการเพื่อส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก ดังนั้น ศึกษานิเทศก์ไม่ควรจะละเลยในการนิเทศโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยและพัฒนา รูปแบบการนิเทศเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

2.2 ควรวิจัยเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา ในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

- เกียรติสุดา ศรีสุข. (2552). *ระเบียบวิธีวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. เชียงใหม่ : ครองช่างพรินต์ติ้ง.
- จารุพงศ์ พลเดช. (2546). "การบริหารแบบมีส่วนร่วมและการให้อำนาจปฏิบัติ."
วารสารพัฒนาชุมชน. 42(4). 13-18.
- ชารี มณีศรี. (2538). *การนิเทศการศึกษา*. กรุงเทพฯ : โสภณการพิมพ์.
- ผดุง ยาละ. (2552). *การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 4*. คุรุศาสตร์มหาบัณฑิต, คณะคุรุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- วัชรรา เล่าเรียนดี. (2553). *การนิเทศการสอน*. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร
- วีรศักดิ์ ชมภูคำ. (2550). *การนิเทศการศึกษา*. เชียงใหม่ : คณะคุรุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
- ศศิภาณุจน์ โปธิลังกา. (2555). *รูปแบบนิเทศการศึกษาโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครอุบลราชธานี*. คุรุศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สังัด อุทรานันท์. (2530). *การนิเทศการศึกษา หลักการ ทฤษฎีและปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : มิตรสยาม.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2553). *แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วย ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2554). *แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- _____. (2555). *รายงานการวิจัยเรื่อง แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติและมโนทัศน์ของผู้เกี่ยวข้อง : การวิจัยแบบผสม*. กรุงเทพฯ : โสภณการพิมพ์.
- _____. (2556). *สรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม(พ.ศ.2554-2558) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปี พ.ศ.2554*. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). *แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2552-2559*. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.

สุดาวดี จตุรงค์วาณิช. (2555). การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน
อัสสัมชัญสมุทรปราการ. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต, คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Glickman, Carl D., Gordon, Stephen P., Ross-Gordon, Jovita M. (1995).
Supervision and Instruction : A Developmental Approach. 3rd ed.
Massachusetts : Allyn and Bacon, Inc..

Glatthorn, Allan A. *Differentiated Supervision*. (1984). Wachington D.C. :
Association for Supervision and Curriculum Development.

Herris, Ben M. (1985). *Supervisory Behavior in Education*. 3rd ed. Englewood
Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall, Inc..